

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

СРП С

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093

E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

КОЛИКО ЈЕ РЕАЛАН ОПТИМИЗАМ МИНИСТРА

Шта запослене у јавном сектору очекује у априлу?

Иако смо у више наврата чланове и друге запослене у просвети, а везано тиме и запослене у другим јавним службама, као и пензионере (условљено Законом о буџету за 2011.) обавештавали о политици увећања зарада у текућој години, сматрамо да након последње изјаве министра просвете (и науке), проф. др Жарка Обрадовића, у веома гледаној емисији телевизије Б-92 „Утисак недеље“ треба још једном аналитички прокоментарисати. Наиме, министар просвете је у поменутој емисији посвећеној штрајку дела запослених у српским кућама знања, коју би могли назвати и: Да ли (пре)добро плаћени синдикални лидери (и министар) могу на прави начин бранити интересе сиромашних просветних радника?, изјавио да просветари, па самим тиме и други јавни посленици (и пензионери) могу очекивати априлске плате веће и за 5%?! На тај начин министар је у популистичком наступу заборавио на неумитне чињенице, вероватно у жељи да удобровољи остатке штрајкача који су упорни да додатно увећају повећања која су већ уговорили Влада Србије и СОС и СрпС, Протоколом потписаним 04. фебруара, уосталом као што је и заборавио на већ поменути *lex specialis* закон – Закон о буџету.

Елем, Закон о буџету јасно и недвосмислено у члану 8. став 2. дефинише шта то могу очекивати јавни делатници и при чему обећања министра ништа не значе јер се слово закона поштовати мора, а поменути Закон у поменутом члану и ставу каже: „Од плате за април 2011. године основица за обрачун и исплату плата за државне службенике и намештенике ускладиће се са стопом раста потрошачких цена у претходна три месеца.“ Другим речима, јавни посленици ће плату за април примити у мају по динамици утврђеној колективним уговором (5. и 20. мај) и она би, уколико би се поштовало слово закона, могла бити већа од очекиваних 2%, пошто је већ са фебруарским растом потрошачких цена (читај: инфлацијом) статистика забележила раст инфлације од 2,9%, те стога, пошто је очекивано да ће се овај неповољан тренд наставити, могуће је у марту очекивати још увек знатну инфлацију (сигурно ћемо знати тек средином априла, када РСЗ објави службен податак) теоријски би тај проценат могао и бити између 4% и 4,5%, па самим тиме и увећање које би могли очекивати запослени у јавним службама и пензионери би и могло бити близу оног процента колико је министар и најавио (5%). Наравно, теоријски, пошто постоје и правила о фискалној одговорности која лимитирају проценте увећања и што смо већ искусили и на сопственој кожи, приликом очекиваног јануарског увећања (за децембарску плату) када је Влада предност дала правилима о фискалној одговорности у односу на Закон о буџету. Стога оправдано постоји бојазан да ће Влада и овај пут поступити на сличан начин и да ће запосленима исплатити увећања не већа од 2,95%, односно мање од стопе инфлације за три месеца чиме би још једном

нарушила кључни члан Закона о индексацији зарада применивши други члан истог закона који говори о фискалној одговорности. Стога остајемо у уверењу да је министар наивно само сабрао 2% из јануара са 2,95%, колико је фискалним правилима максимално дозвољено и тако дошао до процента од 5%. Морамо напоменути да је правилима о фискалној одговорности било предвиђено повећање плата јавних посленика (и припадљности пензионера) у три корака, по формули 2%+2%+2,95%, што другим речима значи да ако Влада транслатира 2,95% на мај, има проблем да последњих 2,95% за октобар умањи или да буде широке руке па да и то исплати или да остави решење за касније када се буде стварно знало шта би запослени могли очекивати у октобру, пошто је за повишицу те плате планирано да буде у износу шестомесечне инфлације (мерене растом потрошачких цена) и додатно увећано за половину раста БДП у претходној години.

Стога нам изјаве министра више сличе на жељу министра да гаси незадовољство просветара и других јавних посленика, него на стварно обећање и понуду коју запослени могу очекивати, али не у априлу, већ са априлском платом у мају. Што се тиче трећег повећања са платом за октобар, јасно је да ћемо још имати могућности да елаборирамо и тај аспект повећања плата у овој години.

Овом приликом намерно нисмо причали и о два додатна повећања која очекују просветаре, али и друге јавне посленике од 3%+2% у јулу и октобру, како не би уносили конфузију којој је већ добрано допринео и министар просвете. У сваком случају, једно је јасно, а то је јуче прихватио и Републички социјално-економски савет, да ће се о додатним процентима увећања плата у јавном сектору разговарати након 20. априла, када буду познати макроекономски параметри, а нарочито они који се односе на прилив средстава у буџет и када ћемо моћи почети изводити и друге рачунице, уз услов да Влада не прекрши Закон и/или Протокол. Најреалније је ипак да ће запослени у просвети добити кумулативно, са последњим повећањем, најмање 13,6%, вероватно и нешто више, али је суштинско питање колико ће тако увећане зараде бити реално веће у односу на уобичајно сидро – децембар претходне године.

Наравно, треба подсетити и на увећање плата које они са најмањим зарадама носе кућама, а до ког ће доћи одлуком СЕС-а о минималној заради за неколико процената, пошто је СЕС на јучерашњој седници расправљао и о томе за колико ће увећати минималац и дошао до закључка да минимална зарада мора бити саставни део Социјалног пакта који ће Влада закључити са репрезентативним централама и репрезентативним удружењима послодаваца и по основу којег ова категорија запослених може очекивати увећање од најмање 3%, а могуће и више, пошто о минималцу СЕС неће расправљати до краја године, пошто би тај период требао да „покрије“ поменути пакт (по Закону се минималац утврђује на почетку сваког полугодишта).

Београд, 29.03.2011.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС